

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petivrsti (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 3 "
V reklamnih nolicah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniši nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 30. aprila 1908.

Tovarna za parlamentarne krize ima zopet mnogo posla. Ob velikonočnih počitnicah se je nabralo mnogo netiva, ki razgreva in razburja politično javnost. Največje politične važnosti v trenutju je pač **rusinsko vprašanje**, ker je obenem tudi državno. Vladi to vprašanje ne more in ne sme biti — hekuba, že z ozirom na vnanjo politiko ne. Ob sodu, polnem smodnika, je nevarna najmanjša iskra. In vzhodna Galicija, rusinsko ozemlje, je političen ognjenik, ki danes tukaj, jutri tam meče iz žrela ogenj in žveplo ljudske nevolje in strasti. Vlada pa ima jako vezane roke. Ničesar ne more in se ne upa storiti v prilog Rusinom brez vednosti in dovoljenja poljskega kluba. In vendar rusinsko vprašanje sedaj ni nevarno vladi. Rekel bi, da duh umorjenega cesarskega namestnika, grofa Potočkega, kot strašna senca lazi za rusinskimi poslanci ter jim jemlje pogum za najostrejšo parlamentarno orožje. Nekoliko se le sramujejo krvavega zlodejstva. Skoraj gotovo bodo Rusini počakali s puškami ob nogi, da vidijo delovanje novega cesarskega namestnika.

Drugo precej nevarno vprašanje je **Wahrmundova afeta**. V poslanski zbornici je bila ta afeta že precej pozabljena. Liberalni Nemci so uvideli sami, da Wahrmund ni vreden parlamentarne krize. Ne ugovarjali bi mnogo, ko bi vlada po ovinikih Wahrmunda storila nemogočega. Toda včeraj je desnica gosposke zbornice, na čelu ji bivši ministrski predsednik grof Thun, z jako ostro interpelacijo zapretila vladi, da ne dovoli ne vojaških novincev, ne državnega proračuna, ako na lep način ne odstrani Wahrmunda. Mi moremo le odobravati ta odločni korak visoke gosposke, ki gotovo ne bo brez posledic. Wahrmund seveda z vso svojo čenčavostjo ni vreden parlamentarne krize. Toda naučni minister in takozvane »napredne grize« naj izvedo, da katoliki v Avstriji niso še brezpravni. Vlada naj gleda, da napravi red na inomoški univerzi. Wahrmundovi in drugi umazani ter otročje neumni pamfleti so le izrodki strupenega sovražstva in črne maščevalnosti, ne pa rezultati resne znanosti. Vendar pa tudi

Wahrmundova afeta ne bode pogubna za sedanjo vlado, ker se tega političnega renegata in puhlega kričarja otesajo vsi resnejši politiki.

Nevarnejše za vlado je **vojaško vprašanje**. Madjari se bodo končno udali za sedaj že z ozirom na cesarjevo šestdesetletnico. Toda vojna uprava z vso silo zahteva večje število vojaških novincev, vsaj za deželno brambo, ki dobi topništvo. Kakor čujemo, premeščajo mnogo vojakov od infanterijskih polkov k topništvu deželne brambe. In govorimo odkrito. Naša država je daleč zaostala glede na armado za drugimi državami. Odkritega prijatelja pa Avstrija nima nobenega, tudi ne med zavezniki. Uradna politika naših sosedov je pač korektna in nad mero prijateljska. Pa zasledujte in uvažujte dogodek, kakor je bil te dni v Benetkah, kate-rega sta se udeležila tudi dva bivša avstrijska državna poslanca. In ravno mi Slovenci bi morda s politično svojo smrtjo plačali politično nerodnost odgovornih krogov v slučaju resnične vojske. Sapienti sat. Trditi smem, da je večina poslancev trdno uverjena o potrebi, da se vsaj nekoliko zviša število vojaških novincev. Vendar pa jih je mnogo, ki zatajujejo to svoje prepričanje iz strahu — pred javnostjo ali pa iz načelne nagajivosti nasproti vladi. So namreč ljudje, ki perabijo vsako priliko, da obmečejo svojega političnega nasprotnika s cestnim blatom in oblijejo z gnojnico. Zato bode vlada imela mnogo dela in truda, če hoče dobiti dvetretjinsko večino za nujni predlog grofa Kolovrata, naj parlament zviša število novincev za deželno brambo. Vlada ponuja pač razne olajšave vojaške službe. Pa kaj hoče, ker ljudje vedno raje jemljejo, nego dajejo. Ta navada pa je posebno vdomačena v parlamentu. Tako n. pr. zahtevajo socialni demokratije vse mogoče in nemogoče stvari od vlade in države, ne dovolijo pa niti vinarja državi: ti ljudje pač love gade s tujimi rokami.

Ni pa prazna nada, da vlada premaga tudi to težavo. Najnevarnejši za sedaj je za vlado najnovejši **jezikovni prepri** na Češkem in drugod pri raznih državnih uradih. Sedaj zopet vidimo, da jezikovni prepri uničijo Avstrijo, ako se primerno ne reši to vprašanje. Nemec ima povsod v državi svoje pravice, ki jih odreka drugim državljanom. Nemec dobi svojo pravico v državnem uradu tudi v Časlavi, a se zgra-

ža, ako isto pravico zahteva Čeh n. pr. v Karlovih Varah ali v Hebu. O razmerah na slovenskem ozemlju niti ne govorim, ker vsi takozvani slovenski uradniki na višjih klinih uradniške lestve kar trepetajo in klečeplazijo pred vsakim nemškutarskim prihajcem. Vprašam vas, ali je mogoča pri nas taka pasivna resistenca državnih uradnikov samo iz narodnih nagibov, kakor je na Češkem? Tukaj se zopet zbirajo črni oblaki politične nevihte, ki utegne provzročiti parlamentarno krizo.

In te krize se tudi mi Slovenci ne smemo ustrašiti z ozirom na nečuvni škandal, ki se je zgodil dne 21. t. m. pri okrajnem sodišču v Celovcu. Ta dogodek ni posamezen slučaj, marveč jase dokaz nemškega sistema, ki z vso silo prodira proti Adriji. Ako se sedaj ne ustavimo, morejo nam Nemci v kratkem času odrekati pravico obstanka celo na Kranjskem. Predrznost nemških kričarjev presega že vse meje. Sedaj že odrekajo sploh vsako pravico slovenskemu jeziku na Koroškem.

Principiis obsta! Naš »Slovenski klub« je danes pred sejo, kakor že objavljeno, na predlog načelnika dr. Šusteršiča sklenil soglasno, da takoj vložimo na pravosodnega ministra interpelacijo zaradi dogodka v Celovcu, dalje nujni predlog tem povodom sploh z ozirom na preziranje slovenskega jezika v uradih in šolah, in tretjič naj se gre takoj deputacija pritožiti k pravosodnemu ministru dr. Kleinu. Sklep je bil že davno izvršen. Vložena sta nujni predlog in interpelacija, dr. Šusteršič pa je bil takoj pri pravosodnem ministru v imenu kluba. Minister sicer obžaluje dogodek v Celovcu, a se sklicuje na neodvisnost sodnikov v judikaturi. **Ako obvelja to načelo, potem mi nimamo drugega sredstva, nego da slovenski sodni uradniki odklanjajo vsak razgovor in vsako obravnavo v nemškem jeziku. Zobja zob! Vederemo.**

Nemške stranke.

Nemške stranke silijo, naj se pojasni politični položaj. Nemško-češki poslanci izjavljajo, da so razburjeni volivci. Razgovor voditelj nemških strank z Beckom ni izboljšal položaja. Nemci sodijo, da pade odločitev že pri razpravi o povišanju števila vojaških novincev v deželni brambi. Ob petih popoldne so imeli nem-

ški poslanci s Češkega skupno posveto-vanje, ki se ga je udeležil tudi rajni minister Peschka. Poročali so o razgovoru z Beckom, ki je zastopal svoje stališče o srednji meri. Beck ni pokazal volje, da se popolnoma pridruži stališču nemških strank. Od Becka zahtevajo dejani. Izjavili so, da hočejo braniti nemške uradnike. V »Fremdenblattu« pa objavlja neki minister (Beck?) poročilo o položaju. Ministrstvo se smatra že za mrtvo, a oni, o katerih se trdi, da so mrtvi, navadno dolgo žive. Kaj se je zgodilo? V poštnem prometu je zopet prejšnje stanje. Upravni uradniki se bodo morali držati predpisov. Zahteva po jezikovni postavi je močnejša, kakor je bila prej. Vlada jo tudi kmalu izdela. Pravosodne razmere na Češkem so obžalovanja vredne, a v zadnjih letih niso nič novega več. Vlada je vedno pogrešala postavnih določil, ki bi glede na rabo jezika odstranila nevarnosti.

»N. Fr. Pr.« objavlja članek, ki ga je spisal najbrže rajni minister Peschka. Članek naglašja, da je položaj vedno bolj zamotan. Nemci zahtevajo, naj se Wessely takoj vrne v Prago in zahtevajo od vlade jamstvo, da se ne bo več uporabljal češki notranji uradni jezik pri poštnih in ostalih uradih na Češkem. Če ne ugodijo Nemcem, mora odstopi nemški minister krajan. Sledila bi pa kriza celega kabineta, ker bi odstopili z njim tudi ostali nemški ministri. Splošna kriza bi pa imela posledice ne samo za zbornico, marveč za celo državo. Nemški ministri so izjavili, da so solidarni s Peschko. Zahtevajo, naj razveljavijo Rineševе odloke in onemogočijo take dogodke, kakršni so se pripetili pri pošti. Da se pojasni položaj, so odgodili prihodnjo sejo državnega zbora na torek. Beck sila na to, da se položaj hitro pojasni in grozi s konsekvencami, če ne bo položaj jase do torka. Rajni Peschka je rekel, da je položaj slab. Vlada zahteva, da se rešijo nujni predlogi po vrsti, in sicer prvi o povišanju vojaških novincev deželne brambe. Konferenca za dvetretjinsko večino so se že pričele.

Češka parlamentarna komisija.

»Češko Slovo« poroča z Dunaja: Parlamentarna komisija češkega kluba je sklenila, da glede na jezikovna vprašanja noče vojevati boja do skrajnih posledic, ker bi sledila kriza, ki jo pa nočejo izzvati stranke »Češkega kluba«. — Bivši češki

LISTEK.

Gospod Peter.

(Ksiadz Piotr.)

Spisal Praerwa-Petmayer. — J. Š. (Dalje.)

»Prečastiti!«
»No . . . kaj pa?«
»Prečastiti, ali ste spali?«
»E, samo zadremal sem nekoliko.«
»Gospa so ukazali, da naj grem, in prosim, ako bi hoteli prečastiti priti.«
»Dobro, dobro, precej pojdeva.«
»Prečastiti!«
»Kaj pa?«
»Ali hodi gospod Jezus po nebesih ravnotako, kakor prečastiti po zemlji?«
»Ravno tako.«
»Ali je bos?«
»Gotovo! Čemu bi pa nosil črevlje, ko je vendar tam toplo.«
»In ali je kaj velik?«
»Ho, ho! Kakor svet!«
»In kedar strela zleti, mu gre skozi prste na nogah?«
»O, gotovo, gotovo!«
»Ali je dober?«
»Ho, ho! Kakor med!«
»In ali je med dober?«

»Ali ga še nisi poskusil?«
»In gospod Bog?«
»In gospod Bog je tudi dober.«
»Še boljši?«
»Ne . . . ravno tako, ravno tako.«
»In kako velik je gospod Bog?«
»Tako, kakor gospod Jezus.«
»Prečastiti!«
»Kaj pa?«
»Gospa so veleli iti in prositi, če bi hoteli prečastiti priti.«
»Dobro, dobro, pojdiva!«
»No, le pojdite. Dajte mi roko. Le počasi, zakaj stari ste.«
In Ignacij je prijel gospoda Petra za roko in šla sta skupaj po stezici, razgovarjajoč se med potoma na dolgo in resno.
Gospod vikar namreč, ki je imel mnogo opravka, in sicer težkega opravka s službo božjo in z ljudmi, in je neprenehoma, noč in dan teologična dela študiral, mu je bil majhna opora, tako da gospod Peter ni imel mnogo časa misliti na smrt, tem manj, ker je vedno zagotavljal, da od sto let niti dneva ne odpusti gospodu Bogu.
Toda nekega jesenskega večera, ko je že solnce zahajalo in le še zadnje vijoličaste pege puščalo na temnem nebu, se je gospod Peter, ki je že dolgo tiho sedel na verandi, kakor bi spal, nagloma obrnil

k nasproti sedečemu organistu in rekel z resnejšim glasom kakor navadno:
»Gospod Dziengielewski, zdi se mi, da bo treba iti.«
»In kam, ako smem vprašati?«
»Dalje kot v župnijsko pisarno. Tjakaj! . . .«
In pokazal je k pokopališkemu zidu, ki se je belil od daleč.
Dziengielewski se je razžalostil:
»Česa vse ne poveste! Da resnico govorim, to se niti ne spodobi, pfe! Lahko bi še nesrečno uro . . .«
»No, videl boš, gospod Dziengielewski, da mi je treba oditi. Čas je tu in jaz moram teh trinajst let gospodu Bogu odstopiti.«
»O, o! Prosil bi, da bi prečastiti takih zoprnosti ne govoril!«
»E, čas je tu. Baš danes zjutraj sem se izpovedal, kakor nalašč. In sveto obhajilo sem prejel. Pripravljen sem. Lahko bi poslali tudi še po gospoda vikarja, toda prositi ga lepo odpuščanja, ker bo gotovo sedel nad »Sumo teologično« ali nad »Nasledovanjem Kristusovim«. Take narediti za kanonike, ne pa mene, staro šaro.«
Od polja čez vrt je prihajal hladen in uvel jesenski vonj in slišati je bilo tihi, enoglasni šum vetra.
»Gospod Dziengielewski,« se je oglašil starček.

»Čujem, vaša milost, prečastiti gospod kanonik.«
»Poslušaj, toda ne mene, ampak svet. Ali slišiš ta šum? Zdi se mi, da slišim vrtenje celega velikega stroja, katerega mojster in večni strojevodja je Bog sam. Na oseh se vrte planeti in solnca, vse gre svojo pot in šumi. Ves svet šumi. A on, izumitelj in večni strojevodja, posluša in se raduje. Pomisli le, gospod organist kloniški, Matej Timotej Dziengielewski, z grbom cikorijs, kakšen ogromen, čudovit šum mora biti to! Misliš, da to tako šumi kot mlin gospoda Kuba Mihajlovega iz Zardaviče, kot tisoč takih mlinov? Ho, ho! Kot vsi valovi Atlantskega oceana in vse vihre Sahare obenem skupaj. Le poslušaj . . .«
»Poslušam, gospod kanonik.«
»Slišiš?«
»Slišim, kako veter po vrtu šumlja.«
»A tega šumenja sveta, tega velikanškega stroja, ne slišiš?«
»Ne, z dovoljenjem vaše milosti prečastitega gospoda kanonika.«
Gospod Peter je pomolčal za trenotek, a potem je začel iznova:
»Odpri, gospod organist, okno na severni strani. Naj pride kolikor mogoče vonjave iz polja noter. Bodi tam kakor hoče . . . morda bodo tam, ako milostljivi Bog hoče, krasna svetloba, angelski zbori,

minister rojak dr. Pacak je glede na spor z ministrom Praškom naznanil, da odstopi kot podpredsednik »Češkega kluba« in kot član parlamentarne komisije.

AVSTRO - OGRSKA. Skupni ministrski svet.

Včeraj ob 10. uri dopoldne se je vršilo skupno ministrsko posvetovanje. Vodil ga je Aehrenthal. Udeležili so se ga Beck, dr. Korytowski, dr. Wekerle, dr. Popovics, Schönaich, Burian in admiral grof Montecuccoli. Razpravljali so o skupnem proračunu za leto 1909. Posvetovanja trajajo do srede majnika. Krščanski socialci so izvedeli, da je predlagala ogrska vlada, naj se dovoli povišanje častniških plač, a šele za bodoče leto. Delegacije naj bi pa zborovale jeseni. Krščanski socialci smatrajo predlog za tak, o katerem ni mogoče razpravljati. Prihodnji skupni ministrski svet se vrši 10. majnika. Predsedoval mu bo cesar. Ob tej priliki se reši vojni proračun in vprašanje o povišanju častniških plač.

O odlokih dvornega svetnika Rineša razsodi najvišje sodišče.

Pravosodno ministrstvo predloži razsodbe podpredsednika praškega višjega deželnega sodišča dvornega svetnika Rineša plenarni razsodi najvišjega sodišče, od katerega lahko zahteva pravno mnenje. Najvišje sodišče ima pa tudi samo pravico, da graja poslovne napake prve in druge instance.

Poštni spor.

Voditelji nemških strank in rajni minister Peschka so obljubili nemškim ambulančnim uradnikom, da hočejo storiti vse, da se odpravi razdelitev ambulanc. Nemci se tudi jeze, ker prilepljajo Čehi okoli jubilejnih znamk ovitek s češkim napisom: »Češko sokolsko društvo v Smichovu.«

Gospodsk zbornica in delavsko ministrstvo.

Glasilo krščanskih socialcev »Reichspost« odločno izjavlja, da zahteva stranka, da se prideli obrtno šolstvo delavskemu ministrstvu brez mešetarjenja in brez kompromisa.

Skarda češki višji deželni maršal.

Češki listi poročajo, da postane češki višji deželni maršal gosposkozbornični član Skarda.

Ogrsko-hrvaški državni zbor

je odklonil predlog Rumunca Manina, ki je predlagal, naj se izreče nezaupnica predsedstvu, ker strankarsko uporablja poslovnik, kakor tudi predlog Bozokega, naj se odpravijo plače podpredsednikov.

Razprava proti morilcu Potočkega.

Dunajska zagovornika Sziczynskega in njegove matere, dr. Rode in dr. Pressburger še nista došla v Lvov, ker sta dobila obvestilo, da smeta intervenirati glede na pravice obdolžencev le z ozirom na akte, ki obsegajo dejansko stanje umora. Dne 1. majnika je napovedana seja rusinskih poslancev, ki delajo na to, da sodi morilca kako negališko sodišče.

UVRSTITEV V VIŠJI RAZRED AKTIVITETNIH DOKLAD.

Poslanca Prade in dr. Sylvester sta včeraj pri finančnem ministru Korytowskem urgirala odločbo, ki bi se z njo pomaknilo nekaj mest v višji razred dejavnostnih doklad. Ta odločba se je imela izdati že o Veliki noči. Finančni minister je izjavil, da je dotično naredbo že bil pri-

pravi ter predložil ministrskemu svetu. V isti je zahteval v pokritje višjih stroškov 2 milijona kron. Ministrskemu svetu se je zdelo, da ta znesek ne odgovarja potrebščinam; zato mora sedaj dati vprašanje z nova proučiti in staviti ministrskemu svetu nov predlog, kar se zgodi te dni. Dotična odločba utegne iziti še tekom maja meseca.

BOLGARSKO SOBRANJE

je razpuščeno. Nove volitve se vrše dne 7. junija.

PORTUGALSKO ZBORNICO OTVORIL KRALJ.

V Lizboni so slovesno dne 29. t. m. praznovali 82letnico ustave. Prekinili so dvorno žalovanje. Kralj Manuel je sam otvoril zbornico. Mladi kralj se je spominjal smrti kralja Karola in apeliral, naj se združijo vsi prijatelji miru in narodovega napredka. Kralj se je zahvalil vladarjem in časopisju za simpatije ob napadu. Spominjal se je srčne lojalnosti naroda kralju, ki mu omogoči, da vzdrži način odgovorne oblasti. Naglašal je potrebo, da se preosnuje ustava. Kralju so živalno pritrjevali.

DEMONSTRACIJA ANGLEŽINJ ZA VOLIVNO PRAVICO.

Angleška liga za ženske pravice je napovedala za 21. junija velike demonstracije. Nad četrt milijona Angležinj s celega Angleškega pride na shod v londonski Hydepark, kjer bo govorilo 80 govornic. Na dano znamenje zakličejo vse zborovalke: »Volivno pravico ženskam!«

VSTAJA V FRANCOOSKI ZAHODNI INDIJI.

V Battambaru je izbruhnila vstaja proti Francozom. Rezident zahteva nove čete. Oblasti in Evropejci se pripravljajo na obrambo.

Dnevne novice.

+ **Nečuvjen atentat na pravice slovenskega jezika.** Dr. Šusteršič je vložil pri celovškem deželnem sodišču slovensko tožbo, toda celovško deželno sodišče je tožbo zavrnilo, češ, da bi imel o njej sklepati prvi senat, v katerem pa nobeden sodnik ne zna slovenski. Zato naj dr. Šusteršič napravi vlogo nemški! In to je storilo deželno sodišče na Koroškem, kjer je še po kričice uradni statistiki do 100.000 Slovencev! To je silna provokacija vsem Slovincem. Tudi deželnemu sodišču v Celovcu bo treba odločno dokazati, da si Slovenci ne pustimo celo od onih, ki so postavljeni za varuhe pravice, tako kršiti po ustavi nam zajamčeno enakopravnost!

+ **»Klerikalno-nemška zveza«.** Pri »Nar.« so ob pamet. Neprenehoma trobijo staro pesem o »kler.-nemški zvezi«. Zdaj to zopet dokazujejo z volitvami deželnega odbora v razne komisije, češ, da ni bil izvoljen zastopnik narodno-napredne stranke v nobeno komisijo. A tu je postal deželni odbor popolnoma pravilno. Komisije, v katere je imel voliti deželni odbor svoje zastopnike, so večinoma agrarne značaja, in zato so morali biti izvoljeni vanje kmečki zastopniki, in ker je grof Barbo agrarec, je moral tudi on prevzeti izvolitev v razne komisije. Dr. Tavčar je itak upravni svetnik dolenskih železnic in ker ima mestna občina ljubljanska tudi svoje zastopnike v raznih komisijah, ki se nje tičejo, ni treba zato skrbeti še deželnemu odboru. Sicer pa take volitve nimajo političnega pomena. Kakšna politika se naj pa neki uganja v kemičnem preizkuševališču? Smejati se mo-

ra človek, če ob istem času bere po nemških listih strašno zabavljanje nad zatiranjem nemštva od strani S. L. S., ker sta prišla v deželni šolski svet dr. Šusteršič in dr. Lampe. Liberalci jima očitajo, da sta v zvezi z Nemci, Nemci pa, da hočeta vse nemštvo uničiti. Smešno! S. L. S. gre svojo pot naprej, naj govore drugi, kar hočejo!

+ **Meščanska zveza** se je ustanovila v Kranju pretečeni ponedeljek. Društvo se hoče potegovati za politične pravice in gospodarski prosep meščanstva. Društveno glasilo je »Slov. Meščan«. V odbor so bili izvoljeni gg.: Tomaž Pavšlar (načelnik), Hlebš (podpredsednik), Jarc, Koblar, Kumer ml. (tajnik), Marenčič (podpredsednik), dr. Globočnik, Rebolj (blagajnik), Ovčjak in Windischer; gg. Anzelc in Gorjanec sta pregledovalca računov. Upati je, da se ta organizacija krepko razvije, saj začetek je srečen!

+ **Jubilejski sprevod na Dunaju dne 12. junija 1908.** Kakor znano, udeleži se slavnostnega sprevoda na Dunaju tudi kranjska dežela pod pokroviteljstvom gospoda deželnega glavarja Frana Šukljeja. Umetniško uredbo tega oddelka, obstoječega iz več skupin v narodnih nošah, prevzel je klub slov. obr. umetnikov »Sava« ter je poveril slikarju Rih. Jakopiču v Ljubljani izvršitev vseh za ta sprevod potrebnih priprav. Do uprizoritve sprevoda je le še malo časa; treba pa je nad 300 udeležencev v pristnih narodnih nošah iz raznih krajev dežele. Zato se obrača podpirani na prebivalstvo cele dežele za nujno prošnjo, naj ga ono podpira pri nabavi kostumov. V prvi vrsti naj se blagovolijo prijaviti dotičniki, ki žele sodelovati v lastnih narodnih kostumih, dalje vsi oni lastniki kostumov ali delov kostumov, ki so voljni jih posoditi. — tudi proti odškodnini — za čas sprevoda. Udeleženci ne bodo imeli nikakih izdatkov. Ker se vrši slavnostni sprevod že 12. junija t. l., so prijavljena nujno zaželjena, najbolje osebna, sicer pa pismena z natančno navedbo kostumnih delov in naslova. Prijavljena sprejema Rihard Jakopič, umet. slikar v Ljubljani, Emonska cesta 2, I. nadstr. — Rihard Jakopič, umetni slikar.

+ **Birmovanje v ljubljanski škofiji meseca maja:** 3. Žužemberk, 4. Hinje, 5. Ambrus, 6. Zagradec, 7. Dobrnič, 8. Ajdovec.

— **Blejsko zdravilišče.** Deželna vlada je izdala razglas, s katerim izpreminja zdraviliški red za zdravilišče Bled. Zdraviški okraj obsega celo občino Bled. Za oskrbovanje zdraviliških stvari se postavi zdraviliška komisija, v kateri bodo zastopniki občine, hotelskih in vilskih posestnikov, gostilničarjev, okrožni zdravnik in dva zastopnika zdraviliških gostov. Zdraviška taksa znaša na dan 30 vinarjev, godbena taksa 20 vinarjev. Za tri tedne znaša zdraviliška taksa 10 K, godbena taksa 4 K.

— **Jugoslovanska razstava »Lade« v Zagrebu.** Izmed slovenskih umetnikov so poslali na to razstavo svoja najnovejša dela Vesel, Šantl, Globočnik, Vavpotič in Grbič. Razstava je zelo zanimiva in je upati najlepši uspeh.

— **Tržaški »Balkan«** je z včerajšnjim dnevom prenehal izhajati. Ako se odstranijo neke zapreke, bo list zopet izhajal v preurejeni obliki. Odziv, ki ga je list našel, ni odgovarjal velikim žrtvam.

— **V Podragi** vprizori ondoto izobraževalno društvo prvo nedeljo majnika igri »Zapravljivec« in »Dve pismi«. Pevski zbor bo med drugim zapel tudi Alojzija Mihelčiča »Venček narodnih pesmi.« Prijatelji prave izobrazbe in prijetnega razvedrila dobro došli!

— **V Vintgar!** Restavrater gosp. Jožef Žumer je po povratku z Dunaja, kjer je bil s kranjskimi hotelirji in gostilničarji, takoj otvoril restavracijo v Vintgarju, kjer se bo gostom in izletnikom dobro postreglo. V Vintgar!

— **Obesil** se je približno 40letni Janez Hreščak v Dolenji vasi pri Senožeah. V petek zjutraj so ga našli v hlevu. Pred par meseci je prišel domov iz Amerike. Baje se mu je zmešalo.

— **Avtomobil na cesti od Rakeka do Markovca.** Iz Cerknice se nam piše: Veliko razburjenje je zbudilo med tukajšnjim ljudstvom, ko se je izvedelo, da je g. F. Žagar naročil velikanski tovorni avtomobil, s katerim hoče prevažati les iz Markovca na Rakek. Cesta je pa tako ozka, da se mu ne bi bilo mogoče umikati, in ker je na tej cesti jako veliko vožnje, bi se zgodile gotovo neštevilne nesreče. Avtomobil s tovorom bi tehtal kakih 8500 kg., kaka nesreča bi se lahko primerila ob hudih klancih ali tam, kjer bi se cesta razmočila, si vsakdo lahko misli. Tudi za cestne odbore bi iz tega vzrastli veliki novi stroški. Zato je razburjanje ljudstva umljivo in oblasti bi dobro storile, da tu posežejo vmes.

— **Javen shod zagrebskega meščanstva.** V nedeljo, 3. t. m., bo v zagreškem

streljišču javni shod zagrebskega meščanstva z edino točko dnevnega reda: Politiška preganjanja na Hrvatskem.

— **Nov vozni red,** v lični žepni obliki, veljaven od 1. junija dalje, izda koncem meseca maja kot prilogo »Slovincu« »Katališka tiskarna«. Inserati se sprejemajo le do 15. t. m.

— **Generalni vizitator za frančiškansko provincijo sv. Hieronima v Dalmaciji.** O. Vendelin Vošnjak, provincijal hrvaških frančiškanov, je imenovan od generala frančiškanskega reda generalnim vizitatorjem za provincijo sv. Hieronima v Dalmaciji ter je včeraj odpotoval iz Zagreba na kanoniško vizitacijo.

— **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Rudolfovo.** — V svrhu ustanovitve takega društva se je sešel v četrtek, 23. t. m. prav dobro obiskan shod v prostorni dvorani tukajšnjega okrožnega sodišča. Shod je bil sklical c. kr. sodni nadsvetnik Smola, predstojnik tukajšnjega c. kr. okrajnega sodišča. Bili so zastopani vsi stanovi iz mesta in z dežele. Med drugimi so bili navzoči: dvorni svetnik Gerdšič, predsednik c. kr. okrožnega sodišča dr. Kavčič, c. kr. sodni nadsvetnik Škerlj, več sodniških svetnikov, kolegiatni kapitel, mestni župan pl. Sladovič, dr. Pilshofer, msgr. Peterlin, dr. Šegula s soprogo, prednico Vincencijeve družbe, od c. kr. davčnega urada gg. Bihlmeier, Murgel in Auman in c. kr. okrajni šolski nadzornik Turk, itd. Na predlog gospoda sodnega nadsvetnika Smola je bil per acclam. izvoljen za predsednika shoda gospod prošt dr. Elbert, ki se v toplih besedah zahvaljuje za izkazano zaupanje, povdarja važnost takega društva, citira besede kraljevega peva: »Oče in mati sta me zapustila, ti pa, o Gospod, si me vsprejel« — in izreka prepričanje, da bo marsikak varovanec pozneje s hvalečnostjo priznaval, kako mu je le društvo pripomoglo, da more delati za svoj častni in večni blagor. Nato se je prešlo k dnevnemu redu. G. sod. nadsvetnik Smola izvaja potrebo takega društva opiraje se na nekatere konkretne slučaje iz svoje sodniške prakse. G. sodniški kancelist Zupančič prebere načrt društvenih pravil, ki se sprejmejo s par izpremembami, ki sta jih predlagala g. pl. Sladovič in nadsvetnik Smola. Zvečine vsi navzoči so nato prijavili svoj pristop k novemu društvu in izrekli željo, naj se jih vpiše med ude, ko bodo pravila potrjena. Na predlog gospoda nadsvetnika Smola so se nominirali v prihodnji društveni odbor sledeči gg.: prošt dr. Sebastian Elbert, Josip Gerdšič, c. kr. dvorni svetnik, Simon pl. Sladovič, župan, dr. Jakob Schegula, odvetnik, frančiškan o. Gothard Podgoršek, Ivan Zupančič, kancelist, Josip Zirc, župan iz Kandije in Viljem Gebauer, nadučitelj v Šmihelu; dalje namestniki: Anton Šmidovnik, župnik v Prečni in Janez Podboj, župnik v Toplicah. Za računsko preglednika sta bila voljena: Julij Bučar, sod. tajnik in Karol Barborič, trgovec. Prebere se še dopis gosp. župnika iz Toplic, v katerem v krasnih besedah želi društvu procvit in obilo dobrotnikov in sklep obč. odbora v Poljanicah, ki je votal precejšen znesek v namen društva in obljubil vsakoleten prispevek. Še enkrat apelira gosp. predsednik na velikodušnost udeležencev in sklene zborovanje z željo, da bi se novemu društvu posrečilo v nekaj letih postaviti sirotišnico v dolenski metropoli kot jubilejski dar za leto 1908. »Z združenimi močmi na delo!«

— **Tatvina.** Jelka Vidmar, predstojnica dekliškega internata v Zagrebu, je opazila, da ji je nekdo kradel iz pisalne mize zdaj večje, zdaj manjše svote, po 100, 90 in 70 kron. Redarstvene preiskave so dognale, da je to delal v internatu zaposleni sluga Ivan Starčič, ki je čin tudi priznal. Izročili so ga pristojnemu sodišču.

— **Zaplenjene slike kralja Petra.** Iz Mostarja brzojavljajo »Hrvatski«, da je policija v neki tamošnji trgovini zaplenila več stotin slik kralja Petra — na omotih cigaretnih papirčkov. Proti trgovcu bo baje sodnija postopala zaradi veleizdaje.

— **Konji so pohodili** v torek popoldne kmeta Jakoba Pavloviča v Vugrovcu. Ko je oral, sta se konja naenkrat plašila, on je padel od pluga, konja se obrneta ter začeta orača teptati. Nato se spustila s plugom v beg. Kakih 500 korakov dalje so ju sosedji vjeli. Pavlovič je obležal nezavesten, z mnogimi ranami na glavi in trupu. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Zagrebu.

— **Ladjo »Dreadnought - sistema«** so izpustili 28. t. m. v morje v Italiji. Ladja ima ogromno vsebino 20.000 ton, je dolga 150 metrov, 21 pa široka. Stroja razvijejo 30.000 konjskih sil. Oborožena bo z 10 topovi po 305 cm kalibra, 24 topovi kalibra 254 cm in 16 topovi manjšega kalibra. V par dneh izpustijo enako velikansko ladjo v morje v Casellamaru. Vrhtega je v gradbi 9 torpedolovcev in 1 ladja - poiz-

rajske dišave in vsa čuda, toda kloniških polj vendar ne bo tam, ne bo tam tega vonja iz mojega župniškega vrta . . . Večnost je dolga, toda tudi petdeset let ne preskoči vsak pes . . . Te mlade brste daš podpreti in da boste hrške na zimo dobro s slamo ovili . . . Ho, ho! Takega vonja ne bode . . . Gospod Dziengielewski, bil sem v oblubljeni deželi, v Arabiji, v italijanskih pomarančnih vrtih, a takega vonja, kakor je bil prej pri meni v Zalahi in potem tu v Klonicah, ni bilo nikjer. Gospod Dziengielewski!

»Na uslugo gospoda kanonika.«

»Ali že mesec vzhaja?«

»Da.«

»Ali je svetel? Teško mi je pogledati v ono stran.«

»Svetel.«

»No, hvala Bogu! Ne hotel bi umreti ob slabem vremenu.«

»Uu! Kaj pa vendar, gospod kanonik?«

»Tiho, gospod Dziengielewski, tiho! Mesec sveti moji duši, šla bo po jasni poti. Dobro je, čeprav gre iz hodnika. To je ravno tako, kakor iz polja. V našem rodu je malokdo umrl na postelji. Na polju so preminili. Dobro, da so našli svoj konec,

kajti kdo ve, kaj bi bilo z njimi, tako kot z drugimi. Plemstvo brez duševne plemenitosti služi človeku, kakor čoln mački . . . Gospod Dziengielewski!«

»Poslušam, gospod kanonik.«

»Oblečeš me v novo sutano, v ono s svilnato podlogo, prepašam me s svilnim pasom, vanjo vtakneš zlato iglo s Korabom.*) obuješ me v nove svetle črevlje, okoli vrata deneš kanoniško verižico, moja vojna odlikovanja položiš na prsa. Prstan na roki pa pusti, naj gre z menoj . . . Posuješ me s cveticami, posebno mnogo materine dušice, kajti ona zelo diši, ob glavi pa narcise. In mojo sabljo, gospod Dziengielewski, zlomiti, ker sem zadnji našega rodu . . . Kaj pa je vendar, ti tuliš, gospod Dziengielewski?«

»U-u-u, gospod kanonik, srce mi parate . . .«

»Ali veš kaj, gospod Dziengielewski, škoda je sabljo zlomiti, pa mi jo rajši položi med gube sutane, tako da ne bo gospod vikar videl. V roke križ, kakor bi bil samo duhovnik, toda ob strani sabljo . . . Čutiš li, kako duhti iz mojega vrta. Gospod organist?« (Dalje prih.)

*) Poljski grb.

vedovavka. — Italija zelo povečuje svojo mornarico.

— **Predrzna goljufija.** Januarja mes. t. l. se je naselil v Mrzli vodici v družbi neke ženske, o kateri je trdil, da je njegova soproga, neki F. S. ter vzel v najem veliko posestvo za najemnino 2800 kron na leto. Pravil je, da ima 80.000 kron premoženja. Vzel je v službo gospodarskega upravitelja in kuharico, ki jima je obljubil lepe plače; morala pa sta položiti varščino skupaj 1900 kron. Potem si je nabavil na upanje konja in kočijo itd. ter si izposodil tudi denarja, češ, da dobi čez par dni od nekega denarnega zavoda veliko svoto. Na tak način si je prilastil od raznih lahkovernih ljudi okoli 6000 kron. Nihče ni sumil o njegovih poštenosti, dokler ga ni neke noči začetkom preteklega meseca zmanjkalo s spremljevalko vred brez sledu.

— **Goljufiva ciganka zaprta.** Neki Antoniji Braut v Trstu je ciganka Marija Kariš izvajala 15 kron, da jo reši nagle smrti, katero ji je proročevala s dlani. S to svoto je ciganka imela plačati sv. mašo za verne duše v vicah. Ker je pa potem, ko je dobila gornjih 15 K, zahtevala še nadaljnjih 5 K, ki še manjkajo za sveto mašo, in še nekaj za svoj »trud«, dala jo je Braut, ki so ji med tem sosede oči odprle, aretirati.

— **V Rabu** (Dalmacija) namerava socialno-demokratska stranka na Dunaju zgraditi zdravilišče za delavce.

— **V Staremgradu** so prošlo nedeljo blagoslovili novo šolsko poslopje, o katerem pravijo, da je najlepše urejeno v celi Dalmaciji. Šolskim otrokom se je o tej priliki razdelila spominska knjižica, ki jo je spisal nadučitelj Peter Kuničič.

— **Visoka starost.** V Požegi je 24. t. m. umrl najstarejši meščan Gjoko Ristić v dobi 96 let.

— **Smrt vsled pijanosti.** Pri podjetniku Slavku Ferkoviću uslužbeni kočijaž Miroslav Lončarić je v ponedeljek večer v Baroševi ulici v Zagrebu, ker je bil pijan, trčil v težak, s kamenjem naložen voz, padel s sedeža in priletel pod kolo, ki mu je zmečkalo glavo. Bil je na mestu mrtev.

— **Streljal na dekle** Milko K. v Zagrebu je v ponedeljek jutro pekovski pomočnik Fran Kraljić. Na srečo dekleta ni zadel. Kraljić je to storil menda iz ljubosumnosti. Izročili so ga sodišču.

— **Poboj pri igri.** V Foškulinu nastanjeni Ivan Kalčina iz Grožnjana je igral prošlo nedeljo z Janjom in Antonom Slivar takozvani »bankuc« ter dobival. To je brata Slivar ujezilo, nastal je prepir, v katerem je Anton Slivar pograbil kamen ter ga vrgel Kalčini v glavo in mu razbil črepijo. Prepeljali so ga v Vrsar, kjer ga je pregledal tamošnji zdravnik, ki ga je ukazal prepeljati v bolnišnico v Pulju. Brata Slivar so zaprli.

— **Smrt v tujini.** V rudniku v Alleghe-nyju je ubilo Slovenca Val. Drupa, doma iz Stopič.

STAVKA HRVAŠKIH VSEUČILIŠČNIKOV.

V sredo popoldne bi imeli biti promovirani štirje doktorandi-pravniki. Dijaštvo je vsled sklepa, da se ima ustaviti vse tehniške funkcije vseučilišča, te promocije preprečilo. Trije kandidati so prostovoljno odstopili, četrti je bil prisiljen.

SHOD HRVAŠKIH AKADEMIKOV.

V sredo večer so imeli zagrebški akademiki v restavraciji »Kolo« zaupni shod. Navzočih je bilo okoli 600 vseučilišnikov. Izvolili so »dijaški bureau«, ki bo imel nalogo, da bo obveščal dijaštvo o tekočih poslih na vseučilišču za časa dijaške stavke in vodil agende pri selitvi posameznih skupin vseučilišnikov na druga vseučilišča. Večina dijakov pojde v Prago, nekaj na Dunaj in v Gradec.

Štajerske novice.

š **Duhovske vesti.** Č. g. Rudolf Raketelj, župnik v Radgoni, je imenovan za župnika na Bizelijskem. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Adolf Gril iz Bizelijskega v Koprivnico, Ivan Ilc iz Šmarja pri Jelšah v Št. Pavel pri Preboldu, Sinko Franc iz Marenberga v Šmarje pri Jelšah, Bratušek Franc od Sv. Miklavža pri Ormožu k Sv. Juriju ob Ščavnici, Ivan Alt iz Št. Lenarta v Slov. gor. v Marenberg, Štuhec Franc od Sv. Jurija ob Ščavnici k Sv. Miklavžu pri Ormožu, Goričan Ivan od Sv. Petra pri Radgoni k Sv. Lenartu v Slov. gor.

š **Načelnik S. K. Z.** državni in deželni poslanec Roškar je izročil v državnem zboru zadnji četrtek dne 30. aprila veliko število peticij proti uvozu srbske živine, ki so se sklenile na zadnjih shodih podoborov S. K. Z. Zahteval je tudi besede ter v govoru predlagal vsled važnosti peticij, da se natisnejo tudi v zborničnem zapisniku.

š **Mi gremo naprej.** Med kmečkim ljudstvom na Štajerskem se vrši v političnem življenju zadnji čas velik preobrat. Mirno in sistematično delovanje S. K. Z. na eni strani, in na drugi strani zabavljanje in netenje neprestanih preprirov od liberalne stranke je ljudstvo spregledalo in sedaj so se začele kazati tudi posledice. Na shode podoborov S. K. Z. so prihajali tudi mnogi prejšnji pristaši Narodne stranke ter prijavili svoj pristop h kmečki stranki. Za deželnozbornske volitve je ta proces v javnem življenju na Štajerskem velikega pomena.

š **Društvo za varstvo mladine v Mariboru.** Tudi mariborsko okrajno sodišče se je pridružilo akciji za varstvo mladine ter ustanovilo v to svrhu društvo, kakor se slika ustanavljajo sedaj pri vseh sodiščih. Priprave je vodil vodja okrajnega sodišča deželnosodni svetnik Liebisch, ki je bil izbran tudi predsednikom novega društva. Pričakovati bi bilo, da bodo v odbor poklicani tudi Slovenci, ker je okrožje slovensko in imajo Slovenci vsled tega tudi nemajhen interes na delovanju društva, in tudi kdo izmed duhovščine, katera je že pri pripravih za društvo, na čelu ji mil. knezoškof, pokazala veliko zanimanje. Toda deželnosodni svetnik Liebisch je pred odborovo volitvijo izročil nemškemu udeležencu na shodu kandidatno listo za odbor; na kateri so figurirali nemški politiki kakor Wastian, Gesarek, nobeden Slovenec in nobeden duhovnik. Vsled te netaknosti je vložil dr. Korošec s svojimi tovariši interpelacijo, v kateri opozarja na pristansko postopanje Liebischevo ter zahteval, da se da Slovencem in prizadetim krogom primerno zadoščenje.

š **Ogenj** je uničil 22. aprila pri Sv. Marjeti na Dravskem polju hišo in gospodarska poslopja Mihaela Kostevšek.

š **Odhod dragoncev iz Slovenske Bistrice.** Pretekli ponedeljek sta zapustili Slovensko Bistrico dve eskadroni 4. dragonskega polka.

š **Umrla** je v Celju 24. t. m. gospa Jenny Teichtmann, roj. de Besançon, stara 75 let. Poučevala je v Celju mnogo let francoščino.

š **Imenovan** je pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču g. dr. Emil Vučinič avskultantom.

š **Umrl** je v Vitanjah 24. t. m. Anton Wenk, star 91 let.

š **Častnim meščanom** so imenovali poslanca Wastiana mestni zastopi v Mariboru, Ptuj in Slov. Bistrici.

š **Velika goljufija pri južni železnici.** Kakor znano je obsodilo okrožno sodišče v Celju uradnika južne železnice Schönthonerja in Engelbrechta radi zločina goljufije, ki sta jo izvršila pri južni železnici. Schönthoner je bil obsojen v triletno težko ječo, proti Engelbrechtu pa sodba ni bila izrečena kljub temu, da so ga porotniki spoznali krivim, ker so ga izvedenci spoznali nenormalnim. Z zadevo se bo pečalo prihodnje porotno sodišče. Glede Schönthonerja je prijavil njegov zagovornik dr. Rosenfeld ničnostno pritožbo. V nji je navajal, da obtoženec ni imel 8 dni časa za pripravo h glavni obravnavi. Najvišji sodni dvor je 27. t. m. upošteval vzroke, ki jih je navedel zagovornik za ničnostno pritožbo ter ukazal, da se ima obravnava še enkrat vršiti.

š **Ogenj** je uničil v Smartnem pri Sl. Gradcu poslopje mizarja Josipa Kreinerja. Zgorela mu je vsa obleka, perilo, žito, sploh vse, kar je bilo v poslopju.

š **Odlikovanje.** Namestništvo je podelilo za 40letno zvesto službovanje častno svetinjo gospodični Mariji Slana, hišni posestnici v Ptuj in Albertu Hoiker, poslovojni v Ptuj.

š **Krvav pretep.** Pri Sv. Marku iz ptujske okolice sta v soboto zvečer ob 11. uri napadla pretepača Stafela in Bezjak posestnikovega sina Vidoviča iz Stanečke vasi, ko se je vračal domov, in ga tako poškodovala s kamenjem in nožem, da bo težko okreval. — Istega dne so se po procesiji stepli fantje iz Leskovca z onimi od Sv. Barbare. Več je bilo težko ranjenih.

š **Umrl** je v Mariboru g. Albert Avsenek, uradnik mariborske posojilnice, star 52 let.

š **Posledice deževja na Štajerskem.** Zadnje neprestano deževje je naredilo po Slov. goricah in na Murskem polju veliko škode. Nastale so povodnji in plazovi. Poslanec Roškar je vložil zadnji četrtek nujni predlog za sodne okraje Ljutomer, Gornja Radgona, Sv. Lenart in Maribor, v katerih opozarja vlado na škodo ter zahteva podpore.

Ljubljanske novice.

lj **Javna telovadba.** Udeležba obeta biti velikanska, ker je le malo vstopnic za sedeže še na razpolago. Telovadci imajo ob pol 12. uri skupno sv. mašo v frančiškanski cerkvi. Po maši je skupni obed v

kleti hotela »Union«. Po obedu pa glavna skušnja. Blagajna se odpre v »Unionu« dopoldne ob 10. do 11. ure, popoldne pa ob 3. uri.

lj **Komerz.** Pri komerzu telovadnih odsekov v nedeljo zvečer sodeluje celotna vojaška godba, ki bo izvajala sledeči program: 1. Lehar: »Nočne luike«, koračnica. 2. Lehar: »Rudeče rože«, valček. 3. Tittl: »Slovanska overtura«. 4. Dvofak: »Slovanski ples« št. 6. 5. Verdi: »Glasbene slike iz opere »Aida«. 6. a) Schubert: »Moments musical«. b) Nebdal: valček iz baleta »Miss Gutterfley«. 7. Nigl: »Hrvaške pesmi, potpourri. 8. Neu: Geste a) Entre akt, b) Olist valček (iz operete »Lepi gardist«.) 9. Šebek: »Zbor dervišev«. 10. Estl: »Kinematograf v zvokih«. 11. Zajc: »Večer na Savi«. 12. Kraus: »Junaki iz Lika«, koračnica.

lj **Prvi maj v Ljubljani** je povsem miren. Zjutraj je bila budnica z vojaško godbo. Godba se je ustavila pred stanovanjem gg. feldmaršallajntanta, deželnega predsednika, deželnega glavarja, župana in knezoškofo ter povsod igrala po en komad. — Delavci večinoma delajo, delo stoji le pri Žabkarju, Mathianu, plesarskemu mojstru Makovcu, pri Casermannu in Rojini. Pri Toenniesu ne delajo mizarji. pri »Kranjski stavbinski družbi« dela 8 mizarjev, 17 jih je odpuščenih, pri Eckerju dela le 7 kleparjev, pri Briclju pa 2 pleskarja. Delavstvo je imelo dopoldne pri »Levu« shod, ki se je pa vršil v redu.

lj **Restavriranje ljubljanskega Gradu.** Piše se nam: Zdaj pa si oglejmo načrt, ki si ga je pred dvema letoma narisal po županovem predlogu občinski svet glede te zadeve. Pred vsem se imajo uporabni prostori na Gradu popraviti in prenoviti; to so stanovanja, kapela, pisarne in shrambe, pa dvorana. Po potresu ta neznatno poškodovana poslopja se uporabijo v prvi vrsti za stanovanja, ki jih je gori šest. V teh prostorih pritličja in prvega nadstropja se ima za tem nastaniti: restavracija, knjižnica in arhiv, galerija slik in podobni material. Predno bi se pa to izvedlo, je treba misliti na stroške. Ker bi to vse stalo ogromno vsoto, se ta stvar le polagoma izvršiti. Uspenjača ni potrebna, bolj vodovod, električna razsvetljava in osnaženje poslopij, potov in pomnožitev drevedov in nasadov. Pomnožitev nasadov stoji v prvi vrsti! Za tujce treba predvsem grad vabiljiv storiti. Tu bi bilo treba posnemati po Gradcu in Solnogradu. Kar je v večjih mestih z gradovi dobro in praktično, bo brezdvomno tudi za Ljubljano. Do zdaj pa napram tujcem nismo niti svojih nalog poznali! Da mora danes ali jutri dobra in z vsem potrebnim založena restavracija na Grad priti, o tem ni kar nič ugovarjati; prej pa se morajo nasadi razširiti in olepšati. Torej: občina, le brž na delo!

lj **Občni zbor »Vincencijeve družbe« v Ljubljani** se vrši v nedeljo, dne 3. maja, ob 6. uri zvečer v Marijanišču.

lj **K vlom** v knezoškolijsko palačo se nam poroča, da je policija v svrhu izsledbe tatu v knezoškof. palačo, kakor sploh zaradi tatvin v zadnjem času, uvedla veliko akcijo. Civilni organ se je mudil že tri dni na deželi, v kamniškem okraju, kamor je vodila prvotna sled, a je dognal, da je bila to pomota. Tudi po mestu hodijo civilni policijski organi od hiše do hiše v svrhu pridobitve tozadevnih informacij, kajti tatu, ki se je prejšnji dan mudil pri starinarju, mora na vsak način kdo poznati. Ali je tukaj stanoval, ali samo parkrat prenočil, ali pa se je mudil v kaki gostilni. Pri tem pa ne moremo prikriti okolnosti, da policijska akcija pod nekako brezsočutnostjo občinstva zelo trpi in da bi bilo želeto v splošnem interesu, če bi se od strani prebivalstva to akcijo bolj podpiralo, kakor se to v drugih mestih dogaja. Na Dunaju n. pr. prihaja občinstvo pri velikih tatvinah iz lastne inicijative takorekoč kar trumoma k policijskim uradom in napoveduje svoje sumnje in marsikaka srečna izsledba dunajske policije je bila povzročena samo po javnosti, po občinstvu. Da pa se le omogoči storilca dobiti v pest in obvarovati škode drugega pošte-nega prebivalstva, je razpisala policija

100 KRON NAGRADE.

katero dobi oni, ki pove prvo sled. Vlom se je izvršil v noči od 22. na 23. aprila. Kakor že znano, je tat prišel v pisarno skozi peč, katero je razbil z na stojnjakih nahajajočo se sekiro. V peči je popustil v »Piccollo« zavite kos medene potice, v pisarni pa čevlje, zavite v »Slov. Narodu« od 18. aprila. Dotične čevlje je tat prejšnji dan, kakor se je dognalo, zamenil pri starinarju Puglju s srebrno žepno uro, pri kateri je bila srebrna štiriplemenska verižica z vzvozlom in črnosrebrnim nadevkom v sredi, za obesek pa je imela srebrn srček. Ura je bila kupljena in dvakrat v popravilu pri urarju g. Somnitzu na Sv. Petra cesti, trikrat (zadnjikrat meseca oktobra

1904.) jo je pa popravljajl urar g. Vilhar v Kopitarjevih ulicah in vrezal na notranjo stran pokrova, kakor mu je napovedal lastnik, ime »**Dragar**«. Dotičnik, kmetsko oblečen, bolj velik, okoli 50 let star, dolgo-ličen mož, ki pa s tatvino ni, **to bodi povdarjeno**, v nobeni zvezi, je prišel 18. septembra l. l. k Vilharju, rekel, da je prišel ob opisano uro, ter kupil neko staro ankeruro s številko 100077 za 10 K. Da se more nadalje po tatu poizvedovati, treba je najprvo Dragarja dobiti in izvedeti od njega, kaj se je z njegovo staro uro zgodilo. **Zamenjalec ure s čevlji, ki je s tatom identičen, je okoli 30 let star, srednje postave, zagorelega obraza, črnih, košatih obrvi. (Menda je imel tudi črne brke, a to ni pozitivno.)** Oblečen je bil v rjav havelok in je nosil rjav mehak klobuk. Vsakdo, ki bi vedel navesti kake podatke, bodisi o do-zdevnem »Dragarju«, sosebno pa o zadnjem opisanem, naj se ne boji pota in ne prikriva take važnosti, marveč naj se nemudoma zgłosi pri mestni policiji. Ukradeni denar je obstojal iz bankovcev po 100, 50, 20 in 10 K ter iz nikla in srebra in nekaj starih dvajsetic. **Usodna ura z verižico je razstavljena občinstvu v vpogled na policijskih oglasih.** Da so vse orožniške postaje Kranjske in sosednih dežel o tem obveščene, je samo po sebi umevno.

lj **Novo fijkarsko postajo** je dobila Miklošičeva ulica pred hotelom »Union« in imajo sedaj živahna Šentpeterska, Miklošičeva ulica in celotni sodnijski okraj svojo fijkarsko postajo.

lj **Na ljubljanskem Gradu** so na jugozahodni strani čistili poraščeni del starih dreves ter jih posekavali. S tem dobi mlajši zarod več zraka in solnca, da se more primerno razvijati, kar bo hrib le olepšalo.

lj **Šentjakobsko župnišče** so začeli ometavati in snažiti. Meseca novembra letos bo izročeno svojemu namenu, če ne bo mestni stavbni urad kaj zavlačeval.

lj **30. april.** »Slovenski Narod« piše dolge notice radi nekega pretepa Stanger-Mahr-Stritar. Če je res tako, kakor piše »Narod«, se je po Ljubljani v onih krogih, ki so s Stritarjem agitirali za Hribarja, pričakovalo, da bo Hribar v državnem zboru sprožil ogorčeno interpelacijo. Včeraj smo te kroge poaprili, da jim je Hribar željo spolnil. Pili so navdušeno na Hribarjevo zdravje. Danes jim pa lahko povemo, da Hribarja niti na Dunaju ni bilo in da ni zganil prsta: ne za koroške Slovence in ne za Stritarja.

lj **Novi vozni red pričenši s prvim majnikom.** S prvim majnikom spremeni se v nekoliko sedanji vozni red pri nekaterih brzo- in osebnih vlakih z ozirom na prihod ali odhod iz Ljubljane južni kolodvor in sicer: Brzovlak 2a od 31. majnika naprej proti Dunaju odhaja ob 11. uri 20 min. dopoldne. Brzovlak 2 proti Dunaju odhaja ob 11. uri 45 min. dopoldne. Brzovlak 1 proti Trstu odhaja ob 5. uri 45 min. popoldne. Brzovlak 3 proti Trstu odhaja ob 3. uri 16 min. zjutraj. Brzovlak 5 proti Trstu odhaja ob 6. uri 2 min. zjutraj. Osební vlak 32 proti Dunaju odhaja ob 3. uri 13 min. popoldne. Osební vlak 36 proti Dunaju odhaja ob 4. uri 57 min. zjutraj. Osební vlak 31 proti Trstu odhaja ob 12. uri 55 min. ponoči. Osební vlak 33 proti Trstu odhaja ob 5. uri 6 min. zjutraj. Gorenjski vlaki. Osební vlak 1716 odhaja že ob 11. uri 38 min. dopoldne. Osební vlak 1722 proti Trbižu počenši s prvira junijem vsako nedeljo in praznik, s 1. julijem vsak dan, odpelje ob 5. uri 50 m. zjutraj. Osební vlak 1711 iz Trbiža prihaja ob 11. uri 22 min. dopoldne. Osební vlak 1715 iz Trbiža prihaja že ob 3. uri 56 minut popoldne. Osební vlak 1721 iz Trbiža prihaja ob 6. uri 56 min. zjutraj. Reški vlak 78 prihaja šele ob 9. uri 26 min. dopoldne. Vrhnjski vlaki. Mešani vlak 2708 prihaja šele ob 7. uri 25 min. zvečer. Mešani vlak 2707 proti Vrhniki odhaja šele ob 8. uri 27 min. zvečer.

lj **Izgubljene in najdene reči.** Dijak Kristijan Jamar je izgubil srebrno uro z verižico z obeskom, na katerem je vtisnjena podoba svetega Antona. — Gospa Marija Kunčeva je izgubila zlato brožo s murčkom. — Našel je gospod Žigo Vodušek prost bankovec. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen oziroma najden dežnik, bela ženska jopica, belo žensko spodnje krilo, siv kmetski klobuk, zlata broža z belim kamenom in srebrna tula častniška verižica. Našla je zasebnica Marija Pečnik srebrno uro z verižico.

Razne stvari.

Potopljena japonska ladja.

Ob Peskadorskih otokih je razpočilo strelivo na japonski šolski ladji »Macu-šima«. Rešili so 141 mož, a malo častnikov. Posadka je bila močna 300 mož. Na ladji je bilo 48 kadetov, med njimi sin feldmaršala Oyame.

Povodenj v Moskvi.
V Moskvi imajo veliko povodenj. Nad 3000 hiš z 25.000 stanovanji stoji pod vodo. Škoda znaša 45.000.000 mark. Mnogo oseb je praznovalo pravoslavno Veliko noč na strehah.

Navidezno mrtva.
V Tonbridgu so smatrali za mrtvo in položili v krsto ženo železniškega uradnika Kortona. Bila pa ni mrtva, marveč jo je prijel le krč. Čula je vse, kaj se godi ž njo, a ganiti se ni mogla. Mož je poljubil še ženo, predno bi bili morali zabiti krsto. Začutil je, da je žena le navidezno mrtva. V bolnišnici je toliko okrevala, da je govorila in povedala, da se ni mogla niti ganiti, dasi je videla, da jo hočejo živo pokopati.

V blaznosti.
Na ladji »Thandless« je zblaznel kurjač Oliviera, ki je ustrelil 30letnega inženirja Schmidta in nevarno ranil kapitana, ki je ranil napadalca, katerega so prijeli nato mornarji.

Boj med roparji in orožniki.
V Castru Giovanni se je vnel boj med roparji in orožniki. Ubit je bil podčastnik Pasquale.

Morilec žensk Kochu v Apoldi na Nemškem so dokazali, da je umoril šest oseb: dve svoji ženi, enega sina in tri svoje gospodinjce.
Novi šef generalnega štaba v Italiji je postal general Pollio. General Salletta gre v pokoj.

Gospodarstvo.
g Večji živinski sejmi meseca maja t. l. na Kranjskem. — 1. maja na Vidmu v Dobropoljah, v Bohinjski Bistrici; — 4. maja v Kočevju, na Krškem, v Litiji, v Ložu, na Jesenicah in v Novem mestu; — 6. maja v Ljubljani (tedenski, tudi za konje); — 7. maja v Toplicah pri Novem mestu in v Črnomlju; — 11. maja v Kranju, v Novem mestu za prašiče; — 12. maja v Kopivniku na Kočevskem, v Zagorju, na Veliki Loki; — 13. maja v Ljubljani (tedenski brez konj); — 14. maja v Sodražici; — 16. maja v Kočevski Reki, na Rovišah, na Vidmu pri Krki; — 18. maja v Kranju, v Cerknici; — 20. maja v Zg. Mozlju (Kočevsko), v Ljubljani (tedenski za živino brez konj); — 21. maja v Kandiji pri Novem mestu; — 25. maja na Mali gori (Kočevsko), v Novem mestu (za prašiče), in v Mengšu; — 27. maja v Ljubljani (ted. brez konj); 29. maja v Zgornjem Logatcu in v Žužemberku.

Telefonska in brzojavna poročila.
SMRTNA KOSA.
Spodnji Dravograd, 1. maja. Župnik Aleš Jelen na Ojstrici danes zjutraj nana gloma umrl. Pogreb bo v nedeljo popoldne.

NEMŠKI MINISTER-ROJAK PESCHKA NAGLOMA UMRL.

Danes ob 6. uri zjutraj je dobilo uredništvo »Slovenca« poročilo z Dunaja, da je nemški minister-rojak Peschka ob 1. uri zjutraj vsled srčne kapi v starosti 54 let nagloma umrl. Odkar je umrl vojni minister Bauer, je to prvi aktivni minister, ki je umrl v Avstriji. Uredništvo je vest o nenadni smrti ministra Peschke takoj naznanilo po mestu. Popoldne smo dobili še naslednje telefonično poročilo:

Dunaj, 1. maja. Včeraj se je minister Peschka udeležil plenarne seje državnega zbora, pozneje se je udeležil tudi razgovora nemških poslancev s Češkega z ministrskim predsednikom Beckom, nakar so nemški poslanci s Češkega s Peschko zborovali v parlamentu do 8. ure zvečer. Po teh sejah je minister v svojem uradu rešil še razne akte, ostali del večera pa je preživel v prijateljski družbi. Po večerji je šel minister s prijatelji v kavarno, kjer je igral tarok. Okolu 1. ure se je minister poslovil od prijateljev, rekoč: »Vlada mora iti prej domov kot drugi«. Doma je minister šel na stranišče, kjer so ga s tako silo napadli srčni krči, da je padel na obraz in da se je ranil na čelu. Služkinja je čula padec, priletela je na pomoč, a našla je ministra brez zavesti hropečega na tleh. Takoj je prihitel v isti hiši stanujoči zdrav-

nik dr. Pielka, ki je konstatiral samo smrt. Minister je umrl zadet od srčne kapi. Peschka je imel srčno hibo ter je vsako leto obiskal Marijanske toplice. Zadnji čas se je bolje počutil, vendar je razburjenje zadnjih dni katastrofalno vplivalo nanj. Zdravnik je takoj obvestil prijatelje pokojnikov, ki so bili še v kavarni. Prijatelji so takoj prihiteli, a videti so mogli samo mrtvo truplo ministrovo. Poslanec Albrecht je obvestil vdovo pokojnikovo, ki se pripelje iz Absdorfa na Dunaj danes ob 3. uri popoldne, in pokojnikova sina, od katerih je eden častnik v Dunajskem Novem mestu. Ministrskemu predsedniku Becku so sporočili še ponoči telefonično vest o ministrov smrti, nakar je Beck potom kabinetne pisarne ob 7. uri zjutraj poročal cesarju. Cesar je takoj brzojavno izrazil sožalje vdovi in pokojnikovima sinovoma.

Dunaj, 1. maja. Vest o smrti ministra Peschke je v vseh krogih vzbudila odkrito sožalje. Kljub temu, da danes ni seje državnega zbora, je vendar v zbornici vse polno poslancev, ki razpravljajo o nastali novi situaciji. V nemškonacionalni zvezi se je načelnik Chiari danes dopoldne spominjal pokojnika ter se je seja v znak sožalja takoj zaključila. V nemškem agrarnem klubu, katerega član je bil pokojni minister, se je pokojnika spominjal podnačelnik Waldner, ki je predlagal, naj se Peschki na trgu v Absdorfu postavi spomenik. Predlog je bil soglasno sprejet. Truplo umrlega ministra bo v nedeljo na Dunaju cerkveno blagoslovljeno, nato pa prepeljano v Absdorf, kje bo v ponedeljek pogreb. Sprevod na Dunaju bo izredno imponanten. Udeležje se ga vsi poslanci brez razlike strank in narodnosti, na čelu jim vlada. V ponedeljkovi seji državnega zbora se bo predsednik državnega zbora spominjal umrlega, nato bo pa sejo v znak sožalja takoj zaključil. Poroča se, da je minister Peschka se še včeraj izrazil za skupni nastop vseh Nemcev, tudi nemških krščanskih socialcev, češ, da je to v sedanjih krizi naravnost zahteva samobrambe. Za ministrskega predsednika Becka je nenadna smrt Peschkova ustvarila jako kompliciran položaj. Sodi se, da bo v sedanjem položaju težko dobiti Peschki naslednika. Med kandidati za naslednika Peschki se v prvi vrsti imenuje dr. Schreiner, predsednik nemške sekcije češkega deželno-kulturnega sveta.

POSEBNI VOJAŠKI KABINET ZA PRE-STOLONASLEDNIKA.

Dunaj, 1. maja. Nadvojvoda Franc Ferdinand dobi poseben vojaški kabinet, kateremu bo načeloval general.

GOSPOSKA ZBORNICA IN WAHR-MUND.

Dunaj, 1. maja. Člani gosposkozbornične desnice bodo v slučaju, da baron Beck ne izpolni svoje slovesno dane obljube, da bo »z vso strogostjo zakona« nastopil proti Wahrmundu, kakor hitro izreče sodišče neugodno razsodbo, v resnici izvajali iz tega vse posledice, kakor so to povdarjali v svoji interpelaciji. Pripomniti je treba, da šteje desnica v gosposki zbornici 117, vse ostale stranke pa 111 članov. Vlada je v veliki zadregi.

STAVKA DIJAKOV NA ZAGREBSKEM VSEUČILIŠČU.

Zagreb, 1. maja. Včeraj je bil pred vseučiliščem velik shod akademikov. Na rampi so bile postavljene dijaške straže, ki so pustile v vseučilišče samo profesorje ali one dijake, ki so hoteli po odpuštnice. Doslej je vzele odpuštnice nad 400 dijakov. Sicer je pa vseučilišče zaprto. Danes ob 11. uri dopoldne je bil shod, da se štrajk popolnoma izvede.

POMNOŽITEV OROŽNIŠTVA V GALICIJI.

Lvov, 1. maja. V Galicijo je poslanih iz Češke in Gorenje Avstrije do 500 orožnikov.

VOLITVE V PIRANU.

Trst, 1. maja. Pri včerajšnjih občinskih volitvah v prvem razredu so zmagali italijanski liberalci. Obč. odbor bo torej imel: 2 socialna demokrata, 10 krščanskih socialcev in 18 liberalcev, oziroma radikalcev. »Il Lavoratore« se hvali, da je od 258 slovanskih volivcev iz okolice 192 glasovalo za liberalno-radikalno-socialistični blok.

PAPEŽ ZA POLJAKE.
Rim, 1. maja. Poznanjski škof Likowski je bil s poljsko deputacijo pri svetem očetu. Poljaki so papežu izročili adresno. Sv. oče jim je dejal: V obitelji ljubi oče najbolj tistega otroka, ki trpi, tako tudi jaz na poseben način ljubim Poljake.

FRAMASONSKI KONGRES.
Rim, 1. maja. Tu zboruje generalni kongres italijanskih framasonov. Gre zato, da se izključijo iz framasonske zveze oni državnozbornski poslanci, ki so glasovali v parlamentu za verski poduk v ljudskih šolah.

BALKANSKE ŽELEZNICE.
Rim, 1. maja. »Giornale d'Italia« poroča, da bodo v kratkem sklenjeni dogovori glede na zgradbo železnice Donava-Adria. Srbija bo prevzela 30, Francija 45, Italija 45 milijonov frankov.

VELIKE POPLAVE.
London, 1. maja. Themsa je posebno v gorenjih svojih delih povzročila velike povodnji. Prebivalci ostavljajo domove.

KURDSKE GROZOVITOSTI.
Tebris, 1. maja. V Urmiji so Kurdi mučili 2000 žena in otrok. Zasedli so vsa pota in zaplenili vse blago. Iz Teherana je prišlo povelje, da ima proti Urmiji oditi 10.000 vojakov.

ŽITNE CENE.	
Budimpešta 1. maja.	
Pšenica za maj	11.43
Pšenica za oktober	19.10
Rž za okt.	8.75
Koruzza za maj	6.59
Oves za okt.	6.67
Efektiv: 20 višje	

Meteorologično poročilo.						
Višina n. morjem 806.2 m, srednji vračni tlak 736.0 mm						
Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm
30	9. sveč.	741.0	11.8	sr. szah.	del. obl.	
1	7. zjutr.	42.0	7.4	sl. sever	jasno	0.0
	2. pop.	40.0	1.0	sl. jvzh.	del. obl.	
Srednja včerajšnja temp. 11.4°, norm 12.0°						

Zahvala.
Kranjska hranilnica je na svojem občnem zboru dne 10. aprila t. l. **Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu** nakazala zdatno podporo 500 K. Izvršujoč svojo prijetno dolžnost se slavni hranilnici v imenu društva za plemeniti dar najtopleje zahvaljujeva. 1063 1-1
V Ljubljani, dne 30. aprila 1908.
Blagajnik: **Fran Barle.** Načelnik: **Ludovik Stricel.**

Sameo (29 let star), trgovsko izobražen, soliden, s kavcijo, slovenskega, nemškega, italijanskega, angleškega jezika zmožen, išče 1062 1-1

primerne službe
v mestu ali na deželi. — Naslov pod šifro »Bodočnost« na upravo »Slovenca«.

Prostovoljna dražba.
4. maja t. j. v ponedeljek se bo prodajalo na prostovoljni dražbi
6 pitanih volov, 2 kravi, 1 junica,
vse gospodarsko orodje, vozovi, koleseljni, kočije i. t. d. na »Pošti« v Bercah 1044
pri Grosupljem. Vabi se k obilni udeležbi. 3-2

Moderne srajce za gospode
spodnje hlače, spalne srajce, ovratniki, zapestnice, naprsniki, nogavice, naramnice, kravate, gumbi, žepne rute, vedno v največji izbiri pri
P. Magdič, Ljubljana, Prežernove ulice šte. 7.
766 5 e

Podružnica v Spiljetu. Osnovna glavnica 11 K 2.000.000. 11	Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 priporoča promese na 3% zemlj. kreditne srečke II. em. po K 5.50 " " 3% zemlj. kreditne srečke I. em. po K 5.— " " 4% ogr. hipotekne srečke po K 4.— " " ogr. premijske srečke cele po K 12.—, pol. po K 7.— Zrebanje 5. maja K 60.000.— 15. maja " 90.000.— 15. maja " 70.000.— 15. maja " 200.000.— glavni dobiček	Podružnica v Celovcu. Rezervni fond K 200.000. 11
---	---	--

Ptujski občinski svet proti Slovincem

V seji občinskega sveta v Ptuj dne 29. t. m. je bila soglasno sprejeta resolucija, ki jo je predlagal občinski svetnik dr. pl. Plachki in ki se glasi: »Z ozirom na pritožbe in želje, ki so jih zadnji čas izražali slovenski poslanci na pravosodnem in naučnem polju, prosveduje občinski svet najodločneje proti ustanovitvi višjega deželnega sodišča v Ljubljani, proti slovenski ali hrvatski visoki šoli in proti izpopolnitvi slovenskih paralel v Celju, ki v zakonu niso utemeljene. Vseh teh prizadev ne vodijo kulturni in stvarni razlogi, marveč iste gredo le za tem, da bi se slovenskim akademikom in uradnikom dobilo iz nemških davkov dobro plačana mesta, na drugi strani pa docela izpodrinilo nemške uradnike v jezikovno mešanih okrajih. Mestni svet torej poziva vse nemške poslance brez razlike strank, da se z najskrajnejšimi sredstvi uprejo uresničenju teh namer, ki tvorijo veliko nevarnost za nemško posestno stanje.«

Razumemo, da se gospodje Nemci in poslani-Nemci jezijo, kedar mi zahtevamo uresničenje pravic, ki jih imamo — žali-bog samo na papirju — odkar obstoje temeljni državni zakoni. Čim več sinov našega ljudstva prihaja na sonce prosvete, tem bolj se bodo morali nazovi-tevtoni zadovoljiti s senčnatimi koticami, dokler ne stopijo na isto višino jezikovne in strokovne izobrazbe z našimi, ki morajo zares biti popolnoma zmožni dveh, treh, tudi štirih jezikov. Nemci se boje tistih neizbežnih časov, ko za uradnika na slovenskem ozemlju ne bo zadostovalo izpričevalo iz kakšega problematičnega slov. kurza, marveč bo isti moral v resnici biti zmožen jezika ljudstva, s katerim hoče občeati. Zakaj se Nemci in poslani-Nemci toliko ogibajo plemenitega tekmovanja s sinovi zaničevanega slovenskega ljudstva? Mislimo, da bi se smela obrniti sulica in reči: Občinski svet ptujski in vsi, ki so z njim enakih misli, ne prosvedujejo proti slovenskim, v državnih zakonih zajamčenim pravicam iz stvarnih in kulturnih razlogov, marveč iz komoditete v najboljšem, iz prepričanja o svoji duševni inferiornosti v slabšem slučaju.

Kar se tiče očitanja, da bi slovenski uradniki bili plačani tudi z nemškim davki, je treba pripomniti, da je ta nemški denar zlasti na Spod. Štajerskem koncem koncev le slovenski. Če bi tisti tevtoni a la Orng in Plachka v Ptuj morali živeti samo od Nemcev, bi se jim duševna anemija že davno razširila tudi na železnične živce ter jih pokopala na — slovenskih tleh. Dajte nam slovenskih poljedelskih in trgovskih šol, dovolite nam izobrazbo na gimnazijah in visokih šolah v materinskem jeziku, pa bo se dvignila tudi naša davčna moč!

Državni zbor.

Včerajšnja seja je bila pač značilna za parlamentarni položaj. Poslanci se zbero, da nadaljujejo posvetovanja, pa — kaša je prevroča. Vlada še nima zagotovljene dvotretjinske večine za Kolovratov nujni predlog, Rusini se pa tudi niso še odločili, ali naj prično s cepci ali le z muhalniki. V tej zadregi je vlada — sama sebi priskočila v pomoč. Ministri dr. Klein, baron Bienerth, dr. pl. Derschatta in končno še brambovski minister podmaršal Georgi so prinesli debele svežnje ter čitali odgovore na razne interpelacije do pol 3. ure. Ker ima proračunski odsek sejo ob peti uri, je predsednik zaključil zbornično sejo. Pripomnim še, da je bilo začetkom in koncem seje precej krika. Začetkom seje so nemški radikali Wolf, Michl, Stransky, Kasper in drugi s »pfui« klici sprejeli vlado, osobito pa češkega ministra dr. Fiedlerja. Na zahtevo poslanca Stranskega so morali zapisnikarji dobesedno čitati vse vloge. Koncem seje pa so kričali na levi in desni ter si kazali osle. Rabinska šola! Prihodnja seja je v ponedeljek popoldne, da se kaša ohladi in da morejo socialni demokrati praznovati svoj praznik.

Interpelacija dr. Korošca.

Poslanec Korošec in tovariši so vložili interpelacijo na justičnega in na ministra notranjih zadev, ker so izključili Slovence in katoliško duhovščino pri mariborskem društvu za obrambo mladini.

Interpelacija glede na škandal v siktinski kapeli.

Poslanec Sturm in tovariši so interpelirali min. predsednika zaradi škandala v siktinski kapeli. Škandal se je zgodil,

ker je priporočilo zun. ministrstvo rimskemu poslaniku judovsko rodbino. Z ozirom na to, da so diskreditirali judovski učenjaki avstrijski sloves že drugič v inozemstvu, vprašajo min. predsednika, če hoče pojasniti, kdo je omogočil obžalovanja vredni dogodek v siktinski kapeli in kaj ukrene min. predsednik, da se več ne pripete taki dogodki.

Odgovori na interpelacije.

Justični minister Klein je odgovarjal na več interpelacij, med drugimi na interpelacijo Benkoviča, ker so ustavili kazensko postopanje proti nekdanjemu okr. glavarju v Brežicah. Minister je odgovarjal tudi na interpelacijo Grafenauerja, ker ni celovsko sodišče izvedlo slovenske tožbe v slovenskem jeziku, marveč jo je izvedlo v nemščini. Končno je odgovarjal tudi na interpelacijo poslanca Jakliča glede na nezgodo dne 19. oktobra l. l., pri kateri je izgubilo življenje osem oseb.

Idrijska sodba in rabsodba ljubljanskega deželnega kot vzklicnega sodišča.

Z ozirom na interpelacijo poslanca Jakliča zaradi rabsodbe idrijskega in ljubljanskega deželnega sodišča v tožbi poslanca Jožefa Gostinčarja proti Juliju Novaku je izjavil pravosodni minister, da so obstajali proti pravičnosti rabsodbe dejanske pomisleki. Zato je dvignila generalna prokuratura ničnostno pritožbo v varstvo postave. Mogoče je, da se pripete pomotne rabsodbe. Če se pa kaj takega pripeti v rabsodbi ki ima politično ozadje, se ne more takoj sklepati, da je sodnik političsko pristranski. Minister ima gotovo prav, če govori tako splošno, a v posameznih slučajih si je treba dotičnega sodnika še posebej ogledati in si iz raznih njegovih dejanj ustvariti natančno podobo in tega želimo tudi pravosodnemu ministru glede na naše sodne razmere.

Kdaj se otvori Turska železnica.

Turska železnica bi se morala otvoriti 1. oktobra 1908. Železniški minister dr. Derschatta izjavlja, da so nastale ovire pri predoru. Železnica se otvori poleti 1909.

Proračunski odsek.

V seji proračunskega odseka je opozarjal dr. Sylvester, da mora rešiti odsek še 21 poročil, kar pa ne bo mogoče izvesti do konca majnika, če bodo tako počasni napredovali posvetovanja, kakor dozdaj. Odločiti se mora bodisi za začasni proračun ali pa za proračunovo rešitev. Steinwenderjev nujni predlog o proračunu je na enajstem mestu, a razpravljati o njem je nemogoče pred 14 dnevi. Če prenehajo s sejami koncem majnika zaradi delegacij bi bilo nemogoče, da se reši proračun pravočasno. Načelniki klubov naj dobe način, da se hitro reši proračun. Poslanec Staniek je na to končal svoje poročilo o ljudskem šolstvu. Klofač se pritožuje, ker je bil discipliniran brnski učitelj Konecny in zahteva, naj priznajo javnost Komenskyjevi šoli na Dunaju. Steinwender priporoča, naj se hitreje razpravlja o proračunu. Zahteva stalne okrajne šol. nadzornike. Malik priporoča, naj se v bodoče prireja dvestletni proračun. Predlaga resolucijo, naj prevzame država polovico plače učitelstvu. Hoffmann Wellenhof zahteva ustanovitev učiteljskega na Zgornjem Štajerskem in razdelitev tržaške nemške ljudske šole. Walcher izjavlja, da je zastrela sedanja ljudsko šolska postava. Odpravi naj se mehanična uporaba postave.

Legitimacijski odsek.

V legitimacijskem odseku se je poročalo o protestu proti volitvi Daszynskega. Poslanec Battaglia so izročili mandat Löwensteina, ki je odstopil. Protestirano Oberleithnerjevo volitev so agnoscerali.

Varstvo rudarjev.

Pododsek za varstvo rudarjev je sklenil, da se vrši rudarska enketa čez štiri tedne in se reši pri enketi ne samo vprašanje o plačah, marveč tudi vprašanje o delavni dobi.

Justični odsek.

Justični odsek je razpravljal o postavi, kdo plačaja stroške zagovornikom v razpravah glede na zakonsko ločitev. Sklenili so: § 1. določa, da mora v razpravah glede na neveljavnost ali zakonsko ločitev plačati odvetnika oni del, ki je kriv. Če sta oba ali pa če ni noben izpoznan za krivega in če se v uradni preiskavi dožene veljavnost zakona, povrneta stroške oba zakonska. Če se odkloni zahteva o zakonski neveljavnosti ali ločitvi, povrne stroške predlagatelj. § 2. Zastopnik strank ne jamči za stroške pričam, izvedencem, komisijam in za druge pristojbine, če ne prevzame izrecno jamstva.

Čehi in združništvo.

Občni zbor »Ustř. jednote hosp. společ. v kral. Českem«.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Veliki ponedeljek ob 8. uri zjutraj je imela svoj občni zbor češka združna zveza »Ustř. jednote« v svoji zborovalni dvorani. Prostorna dvorana se je napolnila do zadnjega kotička od zavednih zastopnikov češkega združništva. Videti je bilo, da je postala velika, krasna dvorana, ki je dosedaj še vedno zadostila potrebam, danes naenkrat premajhna. Zbralo se je od vseh strani širne češke kraljevine blizu 700 zastopnikov. Izgledala je torej zbornica bolj podobna ruski dumi, kakor avstrijskemu parlamentu.

Ponos je moral vsacega zborovalca navdati, ko je zrl pred seboj to velikansko mogočno organizacijo. Pred 10 leti je bila komaj v povojih, pred malo leti še šibko dete, kateremu se je nasprotnik lahko miselno smejal, a danes je to dete postalo velikan, katerega se boji, ga upošteva in ima spoštovanje pred njim, saj ta organizacija ni omehikuženo dete, ona si je sama pomagala na noge, je produkt dela. Pred nekaj leti si je morala »Jednota« iskati še tuje strehe in se morala skrivati še na oddaljenem Smichovu (predmestje Prage), danes ima svojo streho, ima za svoj dom palačo, ki se po velikosti in po krasoti meri z drugimi palačami prekrasne »zlate« Prage, in sicer v njeni najlepši četrti. S ponosom je lahko torej tudi zrl vsak izmed zborovalcev na ta dom, misleč si: tu sem na svojem; kajti tudi jaz sem prinesel za palačo kamen.

Ravno ta »budova«, kakor Čehi imenujejo svoje palače, pa nam lepo podaja sliko češkega združništva in moč združništva sploh. Ta hiša služi najrazličnejšim potrebam. Ima tukaj svoje pisarne »jednote«, »svepomoc«, ki skrbi za izdajo drobnih poučnih poljudnih spisov, ima tukaj svoje prostore agrarno tiskarsko društvo, kemiški laboratorij, vse to v treh stopnjicah, v drugih stopnjicah se nahaja v prvem nadstropju krasna, prostorna dvorana, ki služi poleg prireditvam »Jednote« še raznim predstavam in zabavam. Prve stopnjice zavzemajo poleg raznih privatnih pisarn, restavracije in elegantne kavarne »Orient« v mezaninu, razna privatna stanovanja. Jednako je z »Jednoto«. Ta združuje v sebi najrazličnejše zadruge, ki služijo najrazličnejšim človeškim potrebam in tako na eni strani zboljšuje razmere med člani v gmoetnem in pravem oziru, združene te zadruge pa tvorijo na drugi strani celoto, »jednoto«, ki je ponos ne samo češkega kmeta, ampak lahko rečemo celega slovenskega združništva. Saj je s svojimi 1500 združenimi članicami prva združna zveza v Avstriji, v Nemčiji jo prekaša le bavarska zveza v Monakovem, ki ima približno tisoč članic še več.

Bila je pa ta zbornica danes podobna ruski dumi ne samo po velikosti, tudi zborovanje samo je zlasti pri nekaterih točkah spominjalo na rusko dumo. Med češkimi kmeti delujeta dve politični stranki, agrarna in katoliška stranka. Pripadajo torej tudi člani »Jednote« tema dvema strankama. Do letos je bilo v »Jednoti« vse mirno in je šlo vse skupno brez politike za ciljem: z združenimi močmi pomagati kmetijskemu ljudstvu. A letošnje burne volitve pa niso ostale tudi za »Jednoto« brez posledic. Bilo se je bati, da se ta velika reprezentna »Jednota« češkega kmetijskega ljudstva podre in razcepi. Dali so razpore povod liberalni »Narodni Listi« z nekim člankom. Posledica je bila, da je nastal med obema strankama boj tudi v »Jednoti«. Ravno ta boj je povzročil na obnem zboru par precej mučnih in viharjih prizorov. Vendar hrup se je podel, ko je predsedništvo podalo nekatera pojasnila.

Ne bode morda nezanimivo slišati nekatere statistične podatke. Denarni obrat je znašal v letu 1907 139,056.452 K 31 h, v l. 1906 101,000.000, torej je obrat napredoval v zadnjem letu za okroglo 38 milijonov K. Velik je zlasti blagovni promet, ki ima v »Jednoti« svoj poseben oddelek: »Odbor pro zboží«. Ta je izdal v celoti za blago 5,373.422 K 41 h, nasproti temu znažajo prejemi z zalogami vred 5,457.402 K 52 h.

Zadruge po njih kategorijah.

Poleg 1143 rafceizenovk šteje »Ustř. jednote« še 276 gospodarskih združenj, in sicer:

- 3 posojilnice,
- 17 skladišč,
- 3 žitna skladišča z valčnimi mlini,
- 26 nakupnih in prodajnih združenj,
- 2 združna mlini,
- 40 mlekarin in sirarn,

- 9 združnih žganjarn,
- 6 združenj za porabo sadja,
- 1 za prodajo zelenjave,
- 17 živinorejskih združenj,
- 12 lanarskih združenj,
- 2 za napravo kislega zelja,
- 22 za sušenje cikorijskih korenin,
- 1 tkalska združba,
- 108 strojnih združenj,
- 1 združba za izdelovanje škroba,
- 5 raznih združenj,
- 1 združna centralna organizacija (Jednota mlek. združenj v Vys. Mýtě).

Število udov v združenjih:

Članov v 1419 združenjih je bilo 126.763. Od teh v rafceizenkah 99.994, v gospodarskih združenjih 26.769 članov. Na eno posojilnico je prišlo povprečno 87, na eno združenje 97 članov.

V letu 1907 je »Ustř. jednote« narastla za 108 rafceizenovk in za 63 gospodarskih združenj. V prvih štirih mesecih leta 1908 ji je prirastlo že 50 novih posojilnic in 31 združenj. Izstopila ni v zadnjem letu nobena združba, likvidiranih je bilo šest gospodarskih združenj.

Kakor razvidno, se češko združništvo še vedno širi, in sicer z vedno večjo hitrostjo. Češkemu kmetu je postala namreč korist združništva očitna resnica. To je spoznati zlasti v pisarnah »Ustř. jednote«. Tukaj se dan za dnem oglašajo kmetje iz vseh strani Češke v posvete, kako bi se ustanovila združba te ali druge vrste. Zanimanje je zlasti veliko za strojne zadruge, ki pa v sedanji obliki ne uspevajo povsod dobro.

Naj bode omenjen še penzijski fond uradništva »Ustř. jednote«. Ustanovil se je ta fond že leta 1902 in se pripojil k deželni zavarovalni fondu cesarja Franca Jožefa I. Uradništvo (okoli štirideset oseb) ukladu svoje prispevke na svoje ime: »Ustř. jednote« pa polovico k domačemu fondu, polovico pa k jubilejskemu fondu.

HRVAŠKA.

Hrvati v Budimpešti.

Včerajšnji »Pester Lloyd« piše, da hrvatski poslanci, ki so prišli h konstituiranju državnega zbora, se kakor včeraj zapuste Budimpešto in se povrnejo šele k proračunski razpravi. Glede tega, da se je brisalo poslanca Popovića z oficijelne kandidatne liste, so bili hrvatski poslanci docela ravnodušni, ker jim ni bilo nič na tem, da bo njihov kandidat izvoljen. Odgovorijo pa na izpremembe v hrvatski listi s tem, da izvoljeni kandidatje odložijo svoje mandate v odborih. Izjavili so tudi odkrito, da je postopanje sedanje večine v državnem zboru le voda na mlin seperatistiških teženj na Hrvatskem.

Zagrebsko vseučilišče.

Zagrebsko vseučilišče bo najbrže zaključeno za dobo enega semestra. Akademski senat ni še protestiral glede na Šurminovo vpokojitev.

Vest iz časnikarstva.

»Hrvatski dnevnik« oporeka, da bi bila »Hrvatska narodna zajednica« po dr. Mandiću kupila list »Bosnische Post«.

Spomin Zrinjskega in Frankopana

so v Zagrebu obhajali na običajen način. Vseučiliščniki so se ob osmi uri zjutraj podali čez Jelačićev trg v frančiškansko cerkev, kjer je bila sveta maša zadušnica. Navzoči so bili poslanci iz hrvatsko-srbske koalicije in Starčevićeve stranke. Po službi božji so se akademiki čez isti trg vrnili pred vseučilišče. Med korakanjem v cerkev in iz iste so dijaki opetovano klicali: »Slava Zrinjskome!« in »Dole s tiranijom!«

POLOŽAJ NA PORTUGALSKEM.

Lizbona, 1. maja. O položaju se poroča od informirane strani sledeče: Vzrok velikim zmedam je slabost in neodločnost ministrstva Ferreira. Kar je imel Franco odveč, tega ima sedanje ministrstvo premalo. Na eni strani se boji republikanov, na drugi pa častnikov in velikega dela armade, ki simpatizuje s pretendentom Miguelom in se pripravlja na prevrat. Vlada stranka — konservativci in progresisti — pa je needina; vsi se pučijo samo za vpliv in masne službe. Vlada je korenito osmešana, ker je proces proti kraljevitom morilecem popolnoma ustavila. Kardinal lizbonski marljivo deluje na to, da bi se osnovala krščansko-socialna reformna stranka.

Koroške novice.

k List »Korošec« prav pridno opravlja lažnjivo politiko za Koroško. V zadnji številki je udaril po slovenskem zastopni-

ku dr. Korošcu v proračunskem odseku ter zavija njegovo delovanje na drzno nepošten način. Pravi, da dr. Korošec niti resolucije ni stavil za najvišje sodišče v Ljubljani, ker se je zbal Nemcev. Seveda se »Korošec« laže, kajti dr. Korošec je stavil resolucijo in se je tudi odstopila vladi z večino glasov v uvaževanje, ne pa v proučevanje. Istotako tudi laže, da je dr. Korošec opustil v odseku vprašanje o celjski gimnaziji. Nasprotno, dr. Korošec je ravno z vneto besedo zagovarjal celjsko gimnazijo, in sicer tako spretno, da mu tudi Nemci niso mogli odgovarjati. Sicer pa, recimo, da bi bil dr. Korošec res tako bojazljivo nastopal. Saj imajo slovenski liberalci svojega Ploja v proračunskem odseku. Česar pogrešajo pri dr. Korošcu, naj bi storil Ploj! Osebito bi bilo dobro, da bi se dr. Ploj kot jurist zavzel za nad sodišče. Liberalci bijejo po dr. Korošcu, ker ni v njihovem taboru.

k Imenovan je poveljnik 2. bataljona brambovskega pešpolka št. 4 v Celovcu, polkovnik Jan. Sauerwein za poveljnika brambovskega pešpolka št. 23 v Šibeniku.

k Umrl je 24. t. m. v Celovcu Josip Schwinghammer, c. kr. vratar tobačne tovarne v pokoji. Umrl je bil ustanovitelj 1. koroškega društva bojnikov. Društvo je ustanovil leta 1879, ki je imelo v začetku samo 48 udov, danes jih pa šteje 52 častnih, 70 podpornih in 482 dejanskih udov. Sestavljen je tudi pravila, po katerih se še dandanes ravna vsa na novo ustanovljajoča veteranska in vojaška društva na Koroškem.

k Majnikov avanzma pri 17. pešpolku. Imenovani so: za podpolk. major Adolf Wück; za stotnike II. razreda, nadporočniki Fran Ciel pl. Bernstett pri polku, Pavel Wilfan pri 79. pešpolku, Josip Rant in Pavel Wagner pri 78. pešpolku, za nadporočnike, poročniki Anton Lukanc pl. Savenburg, Evgen Vallon, Nikolaj Giurovich, Oton Grafoner, Rudolf Klein in Karol Gressel; za poročnike častniški namestniki Adolf Kilar, Leopold Zickero in Rudolf conte de Rota, za nadporočnika v rezervi, poročnik v rezervi Josip Messner. — Dalje je pri polku imenovan za polkovnega pobočnika, stotnik Jan Fidrnuć, dozdajni polkovni pobočnik, nadporočnik Fr. baron Silvatici je pa imenovan za pobočnika pri drugem bataljonu v Celovcu. — Prestavljen je poročnik Leopold Zickero iz Celovca k 1. bataljonu v Ljubljano; polkovni zdravnik dr. Friderik Schüller je bil pa prestavljen k gorskemu topničarskemu polku št. 3 v Beljak.

k Regulacija plač pri mestnih uradnikih v Celovcu. V zadnji občinski seji 28. aprila se je odobril načrt regulacije plač za mestne uradnike. Po načrtu bodo sistemizovanih 7 činovnih razredov s plačo kakor jo imajo državni uradniki in sicer tako, da ima najnižji 12. činovni razred poduradniški značaj. Praktikanti z višjo strokovnjaško izobrazbo in pa s praktično izkušnjo bodo dobivali plačo po desetem činovnem razredu oziroma brez praktične izkušnje po 1600 K letno; praktikantje v računski stroki po 1200 K in oni pri navadnih pisarniških delih od 400 do 800 kron na leto. Razun tega so tudi uredili oziroma zvišali plačo mestnim stražnikom in sicer vse s pravomočnostjo od 1. januarja 1908 naprej.

k Redka ženitovanja. 4. maja bosta poročena v samostanski kapelici olivetanske-benediktinske opatije na Tancenbergu pri Celovcu Makso Ivath in Josipina Drašček. Istočasno bodo pa obhajali starši neveste Josip in Marija Drašček srebrno in njeni starši, Valentin in Ana Drašček, zlato poroko. Kaj tacega se pa tudi redko kedaj prigodi.

k Dr. Josip Ogorek, bivši gimnazijski profesor, ki je 19. marca l. l. pel v Celovcu prvo sv. mašo, je prevzel mesto špirituala v samostanu in dekliški vzgojevalnici »Pri dobrem pastirju« v Kazicah pri Celovcu, namesto obolelega č. g. Petra Schwentnerja.

Znanost in umetnost.

NOVE SKLADBE:

Ravnokar so izšle sledeče skladbe: Hudovernik Ludovik, »V celici.« Besede zložil Simon Gregorčič, za moški zbor in basovski samospjev s spremljevanjem klavirja 2 K.

Sattner, P. Hugolin, »Dva samospjeva.« I. Zaostali ptič, pesem za bariton. II.

Naša zvezda, pesem za tenor, s spremljevanjem klavirja na besede Simon Gregorčiča. 2 K.

Bajuk Marko, »Slovenske narodne pesmi« za mešan zbor. II. zvezek. 2 K.

Od istega skladatelja se dobe tudi še: »Slovenske narodne pesmi« I. zvezek. Cena 1 K.

Singenberger, Theoretisch - praktische »Harmonium-Schule« für den kirchlichen Gebrauch mit über 300 leichten Vorspielen etc. in allen Tonarten und den Begleitungen zu den Mess- und Vesper-Responsorien, Psalmtönen, etc. etc. Fünfte, vermehrte und verbesserte Auflage. Broš. 7 K 20 v.

Singenberger, Kurze praktische Pedal-Schule. Broš. 3 K 60 v.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

*Slovensko nemška meja na Koroškem. Nabral Ante Beg. Založila »Narodna založba«. Cena 1 K 40 v, s pošto 10 v več. Dobiva se v »Katoliški Bukvarni.«

*Drugi hrvatski list v Novi Zelandiji. V Aucklandu izhaja že drugo leto neodvisno narodno in delavsko glasilo »Napredek«. Sedaj je začel v Dargavile izhajati drugi hrvatski list »Glas istine« z geslom: vera v Boga in hrvatska sloga. Urednik je T. L. Suvaljko.

*Novo delo slikarja Medovića. Župnik pri Sv. Petru v Zagrebu Ilijašević je naročil pri umetniku Celestinu Medoviću sliko sv. Martina za kapelo sv. Martina. Lepa slika je razstavljena v izložbi Bothea v Ilici.

Sprejme se takoj v trajno službo krojaški pomočnik za veliko delo pri M. Hrastu v Lescah, Gor. 1011 8-6

Podpisani se najuljudnejše priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom za izdelovanje

803 10 9

novih altarjev

kipov iz lesa kakor tudi iz kamna in marmor-cementa kakor tudi vso popravo starih altarjev in sploh vsega, kar spada v kipaarsko obrt.

Josip Grošelj, kipar
v Selcih pri Skofji Loki.

V kuhinji in sobi

se čisti les in kamen, najfinejše in najnavadnejše tkanine, kakor tudi vse, kar se sploh pere ali umiva, najboljšo s

Schicht-ovim milom

Njega čistota je zajamčena s 25.000 K.

l.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh gostlinah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

V Spodnji Zadobrovi št. 3 pri Ljubljani je iz proste roke naprodaj lepo

posestvo

1047 4-3

v obsegu nad 50 oralov, namreč iz njiv, travnikov in gozdov, z govejo živino in dvema konjema ter večje število prašičev in vso gospodarsko pritliklino, kakor vozovi itd., vse v prav dobrem stanju. Polje je vse obsejano in obdelano. Krme se prideluje, da se je lahko vsako leto za nad 200 gl. proda ob košnji. Za zdravo pitno vodo sta dva vodnjaka na razpolago, eden celo v hlevu.

Zaradi pozne sezone prodaja najnovjšo damsko, moško, dekliško, deško in otroško konfekcijo tudi pod lastno ceno

O. BERNATOVICH

„Angleško skladišče oblek“

v Ljubljani, Mestni trg števil. 5. 5761 33

Razglas.

V občini Šmihel pri Št. Petru na Krasu namerava gospod Karol Lenasi na tamošnjih obširnih skladih apnenca postaviti

Portland-cement tovarno

in hoče ustanoviti v dosegu potrebnega kapitala družbo. — Vse predpriprave za novo industrijsko podjetje, kakor analize in preskušnje kamenja, nakup zemljišč in industrijski železnični tir, so že izvršene.

Oni p. n. gospodje, ki se za to podjetje interesirajo in se ga hočejo udeležiti, se lahko o vseh podrobnostih poduče vsak četrtek in nedeljo dopoldne od 9. do 12. ure v Ljubljani, hotel „Union“, uhod iz Frančiškanske ulice, posvetovalnica.

1004 14-4

Županstvo občine Šmihel.

Veletrgovina dalmatinskega vina Br. Novaković

Ljubljana. — Telefon št. 244.

Lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primerju v Dalmaciji.

Priporočajo si občinstvu svoja pristna rdeča, črna, bela in desertna vina, kakor tudi domači tropinovec, konj. k, slivovko itd. po primernih cenah.

645 90-15

Ceniki in vzorci poštne prosti.

Prva boroveljska tovarna orožja

Peter Wernig

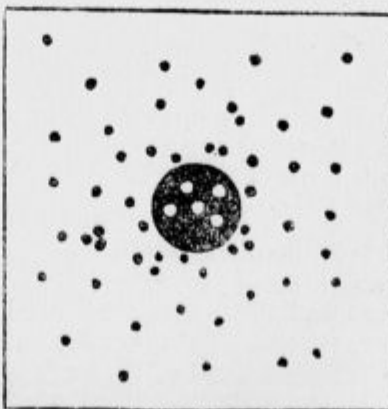
c. kr. dvorni izdelovalec orožja.

Družba z omejenim jamstvom.

Borovlje, Koroško.

Izumitelj in izdelovalec

triumpf-rifled pušk
in Wernig-universal pušk

z najgostejšimi, doslej nepoznanimi, neprekošnjivimi vijali (Bohrung), ki omogoča, da je strel izredno nagel in močan, za kar se popolno jamči, po zmernih cenah, priporoča vsem p. n. lovcem svoje

najizbornejše izdelke

kakor trocevke, lahke kot pero, odl. risanice (stuce), dvocevne risanice (Bock-gewehr), puške za streljanje v tarčo (Büchsenflinten), Mannlicherjeve schönauške risanice, kakor tudi Wernigove dveterocevke i. t. d.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

priporoča svoje izborno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).

Pešpjavne na dom sprejema restavrateur „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)